

Försäkrad i arbetet – om arbetslivets gränser

Mia Carlsson

Stockholms universitet

Skada i arbetet – om arbetsskadeförsäkringens gräns

En rättslig värdering

Varför arbetskadeförsäkring?

- Produktionen ska bära kostnaderna i verksamheten
- Arbetsgivaren leder och kontrollerar arbetet och uppbär vinsten
- Arbetstagaren har begränsad möjlighet att styra över arbetsriskerna
- Arbetsförmågan är den enskildes främsta tillgång och bör försäkras
- Den som arbetar och bidrar till samhällsekonomin förtjänar ett utökat skydd
- Arbetet innebär en ökad risk för skada
- Ger kunskaper om skaderiskerna i arbetet – förebyggande åtgärder och forskning
- Uppfyller våra konventionsåtaganden på arbetsskadeområdet
- Undvika domstolsprocesser på grund av skador i arbetet

Arbetskadeförsäkring

Tvåspårigt system

Socialförsäkring (SFB) – arbetskadeförsäkring

Allmän och obligatorisk
Socialt skyddsintresse
Skador!

Skadeståndsbaserad personskadeersättning – Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA)

Ka-reglerad
Ansvarsförsäkring med drag av personförsäkring
Socialt skyddsintresse

Arbetskada (SFB)

Med arbetskada avses en skada till följd av **olycksfall** eller **annan skadlig inverkan i arbetet**. En skada ska anses ha uppkommit av sådan orsak, om **övervägande skäl** talar för det.

Harmoniserat skadebegrepp i TFA

Skadereglering sker i olika instanser

Förvaltningsdomstolarna styr praxisbildningen

Alla skador i arbetet

- Vad är skadligt?
- Finns det ett samband skadligheten och skadan?

Bevisproblem!

Arbetssjukdomar

Omdiskuterat!

- Har händelsen inträffat i arbetet?

Rättslig avgränsning – utvecklas i praxis!

Arbetsolycksfall/färdolycksfall

Accepterat!

Antalet skador

AFA Trygghetsförsäkring

Anmälda skador 2014: ca 76 000

Godkända skador 2013: 51 958

44 962 arbetsolycksfall

279 arbetssjukdomar

6 717 färdolycksfall

Försäkringskassan

Arbetsskadeärenden (samtliga ersättningsslag)

2013: 6 447 bifallsbeslut

5 844 avslagsbeslut

2014: 7 090 bifallsbeslut

5 924 avslagsbeslut

Arbetsanknytningen

- Arbetsplats
- Arbetstid
- Arbetsuppgifter

Olika skaderisker

Exempel

- Typiska verksamhetsrisker
- Externa risker
- Fritidsrisker, sociala eller privata riskfaktorer (den försäkrades intressesfär)
- Riskfaktorer i annan arbetsrelaterad verksamhet
- Det dagliga livets risker
- Exceptionella risker

A large, light blue decorative graphic of a branch with leaves and small circular fruits, extending from the left side of the page across the top and middle.

Skador på arbetsplatsen

A large, light blue decorative graphic of a branch with leaves and small circular fruits, extending from the left side of the slide across the top and middle.

Skador under arbetstid

Skadans koppling till
arbetsuppgifter

A large, light blue decorative graphic of a branch with several leaves and small circular fruits, extending from the left side of the slide across the background.

Avgränsning mot den privata intressesfären

A large, light blue decorative graphic of a branch with several leaves and small circular fruits, extending from the left side of the slide across the middle.

Hemarbetare och hemarbete

A large, light purple decorative graphic of a branch with several leaves and small circular fruits, extending from the left side of the slide across the top and middle.

Generös men generellt accepterad avgränsning av arbetssambandet